

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Q[uo]d aliena[rum] calamitatu[m] a[n]i[m]a aduersio ad pat[ient]iam
pl[ur]imum faciat ca.xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Secundus

lebat ante hos annos quotidie tumultuari Bononia, ciues inter se
grassari, cedes et incēdia fieri, et seditionuz vestrarum plene erāt au
res Italię, at vbi redūt ad Bentiuolos iste principat⁹, tāta fuit eis
in rebus agendis dexteritas, tanta gubernādi peritia, tāta foelicitas
vt calamitosorum temporum respectu p̄ns etas cum summa innocē
tię laude transigat̄ iaz religiosior est populus, diuin⁹ cultus ampli⁹
or, Liberaliuz artiuꝝ studia sunt in floze, patricioꝝ ac nobiliuz rein
tegrata est dignitas, mercaturę suus est honor, feruēt opificuz offi
cine, in vomeres cōflati sunt gladij, et rusticoꝝ lacertosa iunctus nō
iam āplius ad bellum, sed ad agriculture opus exerceēt. Jā temploꝝ
viaꝝ, porticuū ac domoꝝ ornatui facta est accessio tāta, vt vrbis ip̄a
ab auis vestrīs (si resurgerēt) nō possit agnosci, Taceo quanta huic
clarissimę Bētiuoloꝝ familię, et ei ip̄i q̄ merito in ea p̄ncipatū tenet
Joāni viro p̄stantissimo, atq; illustrissimo necitūdie sis iunct⁹, cliē
telas sileo, diuitias, opes, honoresq; p̄tereo, de tui genitricis nobilita
te, de familię tuę antiquitate quicq; dicere supuacaneuz, scitum est
enim semp̄ eas inter p̄mas Bononię familias habitā, et id etiāz nūc
antiqua patꝝ ac maioꝝ tuozum monimēta clarissima obscurari non
sinunt. Prodierunt etiāz ex ea nō pauci magno et excellēti ingenio
viri, qui nō minus belli q̄ pacis officijs longe ac late claruerūt, et se
ac patriā simul illustrarūt. Superest vt ad memoriā reuocet̄ ac re
colat, q̄ castā, q̄ pudicā, q̄ prudētē, q̄ cir cūspectā cōingez sis soz
titus, filias quanto corporis decore, quāta animi honestate cōspicu
as, et iam splendidissime cōingatas. quātę etiā indolis filios tibi ge
nuerit, quoz qui maior est natu frācilē (si vitę dator z cōseruator
De⁹ affuerit) breui te etiāz stupstite ostēsur⁹ ē se plem eē, z te prē, z
tāta maioꝝ claritate dignissimā. Nec om̄ia si in statera rōnis appē
das, si ad perpēdiculuz metiaris, videbis in hac vita tantū eē, vt hac
egritudine videātur emi posse, forsan et debuisse si vendātur

¶ Quā alienaz calamitatuꝝ animaduertio ad pa
tientiam plurimuz faciat **¶** Ca. xxv.

Libet Secundus

Quoniam contemplare illos quos vno horum momento Deus tanquam fulmen extinxit, quos patria expulit, quos populi tumultuatis depopulatus est furor, quos ferrus absumpsit, ira trucidauit, momordit inuidia, notauit infamia, quos filiarum et coniugum impudicitia dedecorauit quos rebellium filiorum assidue cruciat irreuerentia, contumacia, proteruitas, haec et mille alia vite nostrae incommoda, quibus tanquam inextricabilibus Labyrinthis includimur, si perperderis magno patientiae prouentum ditaberis. Etiam Lucretius in secundo de rerum natura libro nobis hoc genus consolationis ostendit

Suaue mari in magnoluctantibus equore ventis

Et terra magnum alterius spectare periculum

Per campos instructa sui sine parte periculi

Suaue etiam belli certamina magna videre.

Non quia vexari quenquam est operosa voluptas

Sed quibus ipse malis careas quis cernere suaue est.

Reuocato paulisper ad memoriam eos quos Deus variis calamitatibus praeteritis seculis et nostra hac tempestate percussit, et proculdubio multos inuenies cum quibus nolis permutare fortunam, silentio praetereamus Troianorum interitum, Poenorum excidium, et ea quae Hispania, quae Graecia plorauit, incendia, Trasiliam etiam clades Gothorum, Longobardorum, Alanorum et Hunnorum quas alii intulerunt et ipsi ab aliis peritulerunt, ab aliis seculis calamitatum exempla medicare nil operae est, nisi abundam, nostra nobis suppetunt, plus quam deflere possumus et conquiri. Nostrae tempestatis breuiter percurramus nimbos, tonitrua, turbiones et fulmina, et discas illorum compatatione nihil esse quod pateris, in lametabili illa Constantinopolis illustrissimi meo urbis captiuitate, per quam Turcorum res coelo equata est, quantum humani cruoris effusus sit, quot lacrymae sparse quot eiulatus auditi, quot ad coelum usque lamenta peruenierint, quos enarrari iurgia, contumelias, stupra, illusiones, adulteria, incestus, maledicta, blasphemias, incendia, rapinas, illius nefandae diei numerare quos possit. Tolgrabiliorum longe minus acerba certe

Libër Secundus

fuit illoꝝ foꝝs, qui trucidati mox perierũt, q̄s eozũ q̄ ex tantis cladi-
bus erepti lōgis postea fortunę contumelijs, quasi diuturna morte
cōsumpti sunt sed q̄ de Cōstātinopoli dicũtur, iā de tota Thracia, de
Macedonia, de Attica, de Boeotia, de Achaia, de Arcadia, de Thes-
salia de Epiro, et de om̄i Gręcia recitāt, q̄s plurimos vidim⁹ et adhuc
videm⁹ splēdido loco, natos, q̄ solebāt alijs impare, ad summā inopi-
am redactos victũ mendicare, cōiugũ et liberorũ amissionē deflere, et
siti ac squalore cōfectos p̄bere in populis horrenda spectacula Dei
tēpla prophanata, reliq̄e sc̄tōꝝ cōculcate. Regales ac imperatorię
familię ludibrio habitae, et deniq̄ tāta fortunę mutatio insequuta ē,
quāta nemo hoim fieri nūq̄ posse existimasset. Haec et his filia q̄
plurima contēplatu vtilia sunt et egro animo nō q̄ (vt Lucreti⁹ in-
quit) aliena esse debeat grata vexatio, sed q̄ duz eozũ comparatione
praua vidētur esse quę patimur, min⁹ amare vita trāsigitur. Recte
iḡt (vt ait Plutarchus) Solon dixit, si om̄es homines in vnũ ad-
ceruũ sua mala cōportent, futurũ, vt malit vnũ quisq̄ domũ suã
reportare, q̄s equalem in om̄es fieri portionem.

**Q̄d amicorũ obsequia et religiosorũ orōnes et cōsi-
lia. patiētie sunt adminicula** ¶ Ca. xxvi.

His addēduz puto etiā aliud, q̄d lōge tolerabilia reddit incō-
moda, q̄. s. nō eges quib⁹ euz lamētari possis, q̄ tibi assistāt
et seruiant, qui tibi cōsolentur et iuuent, consolātium s̄ba charitatis
officia cataplasmata quēdā s̄t et malagmata, quib⁹ cum applicātur
tristitię in aīo durata collectio emollit, et p̄nti remedio vt experimur
cessat curarũ acerbitas, dolorũ atrocitas. Si etiam (vt sepe te mo-
neo) vitę Christi portiuncula quasi quotidianũ animę panẽ pro-
pināte memoria in cibũ sumpseris et cogitationis assiduę faucib⁹
ruminaueris, erit scaturigo iugis refrigerij, et vitalis quidā liq̄r qua
si opobalsami die ac nocte stillātis in animā. Habeto semp ante o-
culos passionis Christi processũ et ordinẽ, quomō rationis metas nō
egressus seruaui in omni actione decoꝝ, quāta in verbis grauitas,